
E. Ulvestad og L. Slørdal svarer

KOMMENTAR

ELLING ULVESTAD

elling.ulvestad@helse-bergen.no

Elling Ulvestad er spesialist i immunologi og transfusjonsmedisin og avdelingssjef for Mikrobiologisk avdeling, Haukeland universitetssjukehus. Han er og professor ved Klinisk institutt 2, Universitetet i Bergen.

LARS SLØRDAL

Ingen av forfatterne har oppgitt interessekonflikter.

Ved å hevde – i fullt alvor – at «Jeg vet det, for jeg var der», forsøker Preben Aavitsland å tilrane seg en autoritet som fritar ham fra krav om vitenskapelig begrunnelse ved spørsmål om vaksinasjon.

For å få fram sine synspunkter, finner Aavitsland det meningsfullt å komme med nedsettende argumenter ad hominem. Det faktabaserte innholdet i vår referanse 1 betegner han som spekulasjoner, og i stedet for begrep som «refererer til» påstår han at vi «kopierer» artikkelen. Denne formen for argumentasjon kan i beste fall godtas som retoriske grep. Verre blir det når Aavitsland bruker usannheter i sitt forsøk på å vedlikeholde forståelsen han fikk da han «var der». Han går heller ikke av veien for å skrive – og tvitre (<https://twitter.com/search?q=epidemi.no>) – om «konspirasjonsteorier», uten å bry seg med å sjekke fakta.

I vår referanse 2 i debattartikkelen leser vi følgende: «"Wir haben 200.000 Dosen des nicht-adjuvantierten Impfstoffs Celvapan der Firma Baxter gekauft", räumt Christoph Hübner, Sprecher des Bundesinnenministeriums ein. Anders als das Präparat von GlaxoSmithKline (GSK), das ab kommender Woche in 50 Millionen Dosen für die Bevölkerung ausgegeben wird, enthält der Baxter-Impfstoff keinen Wirkverstärker.» Anskaffelsen av Celvapan var altså ikke en etterbestilling. Videre leser vi samme sted om hvordan regjeringsapparatet og til og med medarbeidere ved Paul Ehrlich-instituttet, som hadde medvirket til avgjørelsen om massevaksinasjon med Pandemrix i Tyskland, skulle få den adjuvansfrie vaksinen fra Baxter (1). Tror virkelig Aavitsland – slik han helt uten dokumentasjon hevder – at tyske myndigheter i 2009 hadde glemt å inkludere statsapparatet i sin vaksineberedskap?

Aavitslands retoriske krumpring, forvrengning av fakta og bruk av Twitter for å fremme «fake news» gjør enhver konstruktiv dialog umulig. Vårt hovedanliggende er følgende: Allmennheten kan ikke forventes å ta avgjørelser om vaksinasjon i et informasjonsvakuum. Folk flest er innsiktsfulle og vet sitt eget beste. Stilt overfor et mulig sykdomsutbrudd må da all relevant informasjon på bordet i sanntid. Og relevant informasjon omfatter naturligvis beslutningstakers eventuelle interessekonflikter og spontanrapporterte bivirkningsfrekvenser.

LITTERATUR

1. Spiegel Online. <https://www.spiegel.de/wissenschaft/medizin/schutz-vor-schweinegrippe-kanzlerin-und-minister-sollen-speziellen-impfstoff-erhalten-a-655764.html> Lest 30.5.2019.

Publisert: 19. august 2019. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.19.0442
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 11. juli 2026.